

zaaknummer 2012 T878-2

Datum beslissing 8 januari 2013

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsoptolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats], gemeente [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. H.J.P.M. van Berckel-van der Rijken, advocaat
te Breda,

tegen:

(wijlen) **frater [naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van de Fraters CMM.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 21 september 2012. Op 16 oktober 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van frater [naam], Algemene Overste Fraters CMM.

Op 13 december 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Van Berckel-van der Rijken voornoemd.

Namens de Congregatie is verschenen frater [naam] voornoemd.

2. De klacht

2.1. Klager stelt dat hij met enige regelmaat in de jaren [jaar] en [jaar] door aangeklaagde op [instituut] in [plaats] seksueel is misbruikt. Klager heeft de vijfde en de zesde klas op [instituut] doorgebracht, omdat hij slechtziend was en de lessen op de reguliere school niet goed kon volgen. Klager mocht eenmaal per zes weken bezoek ontvangen en hij mocht alleen in de schoolvakanties naar huis. Aangeklaagde was de handarbeidleraar van klager. Klager had wekelijks les van aangeklaagde. Klager moest na de les nablijven. Klager werd dan tegen de muur of tegen een bureau gedrukt. Aangeklaagde reed achter, maar ook van voren tegen hem aan, waarbij klager een erectie van aangeklaagde voelde. Klager voelde zich zeer geïntimideerd en door aangeklaagde in het nauw gedreven.

2.2 Klager stelt dat hij niet de enige is die seksueel is misbruikt door aangeklaagde. Op 12 juni 2012 heeft de heer [naam] toestemming verleend om zijn klacht te laten dienen als steunbewijs, evenals de heer [naam] op 17 oktober 2012.

2.3 Klager heeft nooit met iemand over het gebeuren kunnen spreken. Eerst recent, nadat klager in contact was gekomen met het Meldpunt Seksueel Misbruik heeft klager iets over het misbruik aan zijn echtgenote verteld. Zij begrijpt nu pas, waarom klager altijd moeite heeft gehad met lichamelijk contact, zowel met haar als met hun twee –geadopteerde- kinderen. Klager heeft het misbruik lange tijd gerelativeerd en zich volledig op zijn werk gestort. Nu klager om medische redenen minder is gaan werken, komen alle herinneringen, mede door de aandacht in de media, weer boven.

2.4 Klager hoopt met het indienen van zijn klacht dat hetgeen hem is overkomen wordt erkend. Daarbij hoopt hij ook anderen te kunnen helpen in de vorm van steunbewijs.

3. De inhoudelijke reactie

3.1 Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. De Algemene Overste heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde en dat in zijn persoonlijk dossier geen aanwijzingen te vinden zijn die duiden op seksueel misbruik dan wel lichamelijk misbruik. De Algemene Overste merkt daarbij op, dat het handenarbeidlokaal nogal verwijderd lag van de andere lokalen en dat het lokaal duidelijk het domein was van aangeklaagde. In die context kan het misbruik, naar het inzicht van de Algemene Overste, gemakkelijk hebben plaatsgevonden, zonder dat anderen daar weet van hadden. Het is de Algemene Overste bekend dat er meerdere klachten tegen dezelfde aangeklaagde zijn ingediend, waarbij het opvallend vaak over “aanrijden tegen jongens” gaat. De Algemene Overste merkt nog op dat er geen handenarbeidlokaal meer was, nadat het instituut naar [plaats] verhuisde en dat aangeklaagde blijkbaar gestopt was met lesgeven, zodat de klacht niet de periode in [naam] meer kan betreffen.

3.2 Uitgaande van het feit dat de Congregatie geen reden heeft om de geloofwaardigheid van de klacht van klager in twijfel te trekken, spijt het de Algemene Overste zeer wat klager door toedoen van aangeklaagde is overkomen. De Algemene Overste biedt dan ook, zowel schriftelijk als ter zitting, de oprechte verontschuldiging aan namens de Congregatie. De Algemene Overste biedt ten slotte aan met klager in gesprek te gaan.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2 Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3 Er zijn bijna vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden, dat de gebeurtenissen, die klager schetst, hebben plaatsgevonden. De Klachtencommissie acht aannemelijk, dat aangeklaagde gedurende een periode van anderhalf jaar wekelijks tijdens en na afloop van de handvaardigheidslessen tegen klager aan heeft staan rijden, zowel van voren als van achteren. De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de authentieke wijze, waarop en de details, waarmee klager op rustige wijze zijn verhaal heeft verteld.

4.4 Daarnaast kan steunbewijs worden ontleend aan de inhoud van de twee bij de griffie ingekomen formulieren “toestemming gebruik melding/klacht als steunbewijs” van respectievelijk 12 juni 2012 en 17 oktober 2012.

4.5 Op 23 december 2011 heeft de Klachtencommissie geadviseerd de klacht (bekend onder nummer 2010 T225) jegens aangeklaagde gegrond te verklaren, evenals op 23 november 2012 de klacht onder nummer 2012 T699-1 geadviseerd werd gegrond te verklaren. Steeds gaat het hierbij onder meer om het aanrijden van aangeklaagde tegen klager. Een en ander in onderling verband bezien ondersteunt dit de aannemelijkheid van het seksueel misbruik van klager door aangeklaagde.

4.6 Het behoeft geen betoog, dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas elf jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een vertrouwenspersoon.

4.7 Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. De Algemene Overste heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens de Congregatie het leed te erkennen, oprecht spijt te betuigen en te verklaren dat hij positief zal beslissen op het advies van de Klachtencommissie.

4.8 Bij een gegrondverklaring van de klacht door de Algemene Overste van de Congregatie kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Algemene Overste van de Congregatie van de Fraters CMM de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 8 januari 2013 door mr. C.C. de Rijke-Maas., voorzitter, drs. L. Erftemeyer en drs. J.L.H.H. Kunnen, leden, bijgestaan door mr. I.C.T.M. Jongens-Manders, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager, aangeklaagde en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden. Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Algemene Overste van de Congregatie en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.1 van de Procedure stelt de Algemene Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Algemene Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Algemene Overste.